

**A Magyar Hadtudományi Társaság elnökségének
beszámolója a küldöttgyűlés előtt
a 2013-ban végzett tevékenységről**

**A Magyar Hadtudományi Társaság 2014. évi munkaterve
(kitekintéssel a következő évekre)**

Budapest, 2014. február

Beszámoló

a Magyar Hadtudományi Társaság
2013-ban végzett tevékenységéről

Általános helyzet

A Magyar Hadtudományi Társaság a beszámolási időszakban a 2013. március elsején megválasztott vezető szervek (intéző bizottság, felügyelő és etikai bizottság) irányításával tevékenykedett. A címben megjelölt beszámolási időszak nem pontosan a naptári évet, ténylegesen inkább a 2013. március elsejei tisztújító küldöttgyűlés óta mostanáig eltelt hónapokat jelenti, vagyis az előző küldöttgyűléstől az aktuális küldöttgyűlésig eltelt időt, amely a választási ciklus első évét öleli fel.

A mostani küldöttgyűlés elé – az Alapszabálynak és a sokéves szokásjognak megfelelően – az elnök és az intéző bizottság (IB) által összeállított, az elnökség által megvitattott, korrigált és kiegészített beszámolót terjeszti be az MHTT elnöksége.

A Magyar Hadtudományi Társaság helyzetéről és tevékenységéről összeállított beszámolót megküldtük az elnökség tagjainak és a választott küldötteknek, vagyis a küldöttgyűlés szavazati joggal rendelkező részvevőinek. A jelen küldöttgyűlés feladata, hogy megvitatassa, kiegészítse és végül elfogadja az elnökség beszámolóját és a közhasznúsági jelentést (lásd 6. és 7. sz. határozati javaslat), továbbá hogy ugyancsak megvitassa és elfogadja a felügyelő bizottság (FB) és az etikai bizottság (EB) – mint választott szervek – beszámolóit (8. és 9. sz. határozati javaslat). Magát a beszámolót az intéző bizottság január 20-ai ülésén megvitatta, kiegészítette és pontosította, majd betervezte az elnökség február 7-ei ülésére, amely azt szintén megvitatta, majd jóváhagyta.

A beszámoló külön fejezetben tartalmazza az MHTT 2014. évi illetve távlati *munkatervének* főbb tételeit is.

A tavalyi tisztújító küldöttgyűlésen a következő összetételű intéző bizottságot választottuk meg: elnök Nagy László, alelnök Király László, elnökhelyettesek Felházi Sándor, Gáspár Tamás, Kis-Benedek József, Németh András, Resperger István.

Ebben az évben is, mint korábban, összeállítottuk és eljuttattuk a szervezeti egységekhez a beszámoló *szempontjait* annak érdekében, hogy a beérkező anyagok többé-kevésbé egységes stílusban készüljenek, tartalmazzák azokat az adatokat, amelyek a központi beszámoló elkészítéséhez nélkülözhetetlenek. Társaságunk Alapszabálya is tartalmazza a szervezeti egységek vonatkozó kötelezettségeit. (A szervezeti egységek ennek ellenére a legváltozatosabb összetételű és logikájú beszámolókat adták le, néhány pedig le sem adta.) 2013-ban azonban – részben az események torlódása miatt – kimaradt egy lépcsőfok: nem hívtuk össze a szakosztályok titkárait, hogy velük is egyeztetve állítsuk össze a beszámoló szempontjait.

2013-ban is folytattuk azt a gyakorlatot, hogy az intéző bizottság üléseire általában meghívtuk egy-egy szervezeti egység vezetését, és megbeszéltük a működéssel kapcsolatos teendőket. Lényegében ez a módszer 2009-től kezdve működött ismét, felújítva egy korábbi, eredményesnek bizonyult eljárást. Az elmúlt ciklusban, vagyis 2010-11-12-ben tíz szakosztállyal folytattunk ilyen jellegű beszélgetést. A legutóbbi küldöttgyűlés óta megtartott IB-üléseken ténylegesen három szervezeti egység adott számot tevékenységéről, beszéltek meg közösen a legfontosabb szervezeti tennivalókat, esetenként a megújulás, a kibontakozás útjait, és elhatározott szándékunk, hogy folytatjuk ezt a jól bevált kapcsolattartást. Egy hároméves ciklus alatt a szakosztályok, területi tagozatok körülbelül felével sort tudunk keríteni egy-egy elbeszélgetésre, tapasztalatcserére. Nem titok, hogy elsősorban az úgynevezett problémás szervezeti egységeket részesítjük előnyben a meghívást illetően.

Ennek kapcsán külön említést kell tennünk egy kudarcba fulladt kísérletről. 2013 márciusában hívtuk meg az aktuális IB-ülésre egyszerre két hasonló profilú szervezeti egység, a Csata- és Hadszintér-kutató illetve a Hadtörténelmi Szakosztály elnökeit, hogy megvitassuk a

további működés és az esetleges egyesülés feltételeit. Az IB ülésén egyikük sem jelent meg, sőt az azt követő elnökségi ülésen sem. Az elnökség ez alkalommal – kissé elhamarkodottan – felkérte az etikai bizottságot, hogy vizsgálja meg a helyzetet és szükség esetén folytasson le etikai eljárást mindkettőjükkel szemben. Az eljárásra végül is nem került sor, mivel mindkét érintett tagtársunk bejelentette kilépését a Hadtudományi Társaságból. Mostanra a két szakosztály tagsága olyan határozatot hozott, hogy egyesülnek Hadtörténelmi Szakosztály néven.

Jelen beszámoló természetesen az *elnökség beszámolója*, és az elnökségtől teljesen függetlenül számol be a küldöttgyűlésnek a felügyelő és az etikai bizottság, mint a küldöttgyűlés által megválasztott önálló testületek. Tájékoztatásul jelezzük, hogy immár sokadik alkalommal – az Alapszabályban rögzített módon – az elnökség hivatalosan előzetes tájékoztatást kapott ezen két független testület beszámolójának tartalmáról, és ezt már figyelembe vehettük az elnökség beszámolójának összeállításakor.

Az is természetes, hogy az elnökség beszámolójának szerves részét képezik a szakosztályok, területi tagozatok és klubok (vagyis a *szervezeti egységek*) beszámolóit is, amelyeknek szerkesztett, rövidített változatát jelen anyag is tartalmazza.

A korábbi ciklus mindhárom évében és 2013-ban is érvényesült az a küldöttgyűlési határozatunk, melyet az Alapszabályban is megjelenítettünk, hogy a szervezeti egységek az adott év során felhasználhatják az előző évben befizetett tagdíj bizonyos hányadát. Megítélésünk szerint a rendszer bevált, a küldöttgyűlés által esetről esetre megállapított arányt (eddig minden évben 25%) a szervezeti egységek nem kérdőjelezték meg. Ezúton javasoljuk, hogy a jelen küldöttgyűlés hagyja változatlanul a 25%-os mértéket (1. sz. határozati javaslat).

A beszámolási időszakban öt alkalommal tartottunk elnökségi üléseket (áprilisban, júniusban, szeptemberben, decemberben és 2014 februárjában). 2009-től kezdődően az elnökségi ülésen hozott érdemi határozatokat – általában mindjárt az ülés után – közzétesszük honlapunkon, illetve évi összesítésben jelezzük a beszámolóban is.

A legutóbbi küldöttgyűlés óta megtartott *elnökségi üléseken* megvitattott témákról illetve a hozott határozatokról az alábbiakban adunk rövid összefoglalást:

Április 5: Az elnökség ülésén „bemutatkozott” az új összetételű IB, az ülés napirendjén a tervezett központi rendezvények szerepeltek, valamint a Szervezeti és Működési Szabályzat megújítása illetve a szakértői cím odaítélésének szabályai. Külön napirendi pontban foglalkozott az elnökség a Csata- és Hadszintér-kutató valamint a Hadtörténelmi Szakosztályok elnökeit érintő, fentiekben jelzett kérdésekkel, etikai eljárás indításával. Határozatok:

Az elnökség egyhangúlag további kiegészítésre javasolja a szakértői cím odaítélésére vonatkozó szabályzatot, és felkéri az Intéző Bizottságot, hogy az elhangzott javaslatokat figyelembe véve ismételten terjessze azt be.

Az elnökség egyhangúlag elfogadta, hogy a két szakosztály-elnököt érintő ügyben a határozat szövegszerű megfogalmazása a helyszínen akadályokba ütközött. Az elnökség megbízta a Társaság elnökét a határozat formába öntésével és közzétételével az elnökség tagjai között.

Megjegyzés: Az időközben bekövetkezett változások (mindkét szakosztály-elnök bejelentette kilépését a Magyar Hadtudományi Társaságból) miatt operatív döntés született az etikai eljárás felfüggesztéséről. A soron kívüli ülésre összehívott Intéző Bizottság 04.22-én úgy határozott, hogy háromtagú „ad hoc” bizottság (Csontos András elnök, Resperger István és Szenes Zoltán tagok) újabb beszélgetést kezdeményez mindkét szakosztály-elnökkel a békeltetés érdekében.

Június 7: Az elnökség tájékoztatást hallgatott meg a Társaság pénzügyi helyzetéről, szakértői címeket ítélte oda. Határozat:

Az elnökség egy fő tartózkodása mellett felhatalmazza az Intéző Bizottságot, hogy a vezetői lemondás miatt vezetés nélkül maradt Csata-és Hadszintér-kutató Szakosztály és a Hadtörténelmi Szakosztály tagjait a szakosztályi munka helyreállítása érdekében összehívja.

Az elnökség döntése értelmében a lemondott két szakosztályvezető számára írandó levél megfogalmazása a szakosztályi ülés utánra halasztódik.

Szeptember 20: Az elnökség tájékoztatást hallgatott meg a Társaság együttműködési megállapodásairól, a Hadtudomány különszámáról, a Tanárky-emlékhellyel kapcsolatos fejleményekről, döntött a Tanárky- és Korponay-díjak adományozásáról. A határozatok:

Az elnökség – titkos szavazással – 13 igen szavazattal egyhangúlag dr. Kovács Gábornak adományozta a 2013. évi Tanárky-díjat.

Az elnökség – titkos szavazással – 13 igen szavazattal egyhangúlag dr. Németh Andrásnak adományozta a Korponay-díjat.

December 13: A fő napirendi pont az SZMSZ megvitatása volt, az elnökség döntött a pályaművek sorrendjéről és díjazásáról, elfogadta a szervezeti egységek beszámolási szempontjait. Határozatok:

Az elnökség egyhangúlag egyetértett a Társaság Szervezeti és Működési Szabályzatának szövegével és elfogadását a küldöttgyűlés hatáskörébe utalta, az Alapszabály módosításának elfogadása után hozandó határozati javaslattal.

Az elnökség egyhangúlag elfogadta az IB javaslatát a pályaművekkel kapcsolatban, a kapott összpontszám alapján kialakult sorrend szerinti díjazást (1 első, 1 második és 1 harmadik hely)

Az elnökség a szervezeti egységek 2013. évi beszámolójához összeállított szempontrendszert egyhangúlag elfogadta.

Az elnökség egyhangúlag támogatta a Társaság aktív részvételét a 2014-ben Debrecenbe tervezett, az I. világháború témájával foglalkozó konferencián

Az elnökség egyhangúlag támogatta, hogy az MHTT, mint civil szervezet belépjen az AFCEA-ba (Fegyveres Erők Híradó és Elektronikai Szövetsége).

Február 7: A lényegi napirendi pont az elnökség beszámolójának, az Alapszabálynak és a Szervezeti és Működési Szabályzatnak a megvitatása és elfogadása volt. Tájékoztatót hallgatott meg az elnökség a Tanárky-emlékhellyel kapcsolatban. Határozatok:

Az elnökség a küldöttgyűlés elé kerülő beszámolót, a közhasznúsági jelentést és a határozati javaslatokat egyhangúlag támogatta.

Az elnökség egyhangúlag elfogadta, hogy az Alapszabály és az SZMSZ az ismertetett formájában, az elnökség által eszközölt változtatásokkal kerüljön a Küldöttgyűlés elé.

Az elnökség egyhangúlag elfogadta, hogy a 2012. április 20-ai elnökségi ülés határozatában a Tanárky-emlékhely kialakítására felajánlott 80.000 –Ft-ból a Tanárky-emléktábla kialakítását követően részarányosan fennmaradó összeget a Társaság a Tanárky-plakettek beszerzésére fordítsa.

Az intéző bizottság a nyári időszak kivételével általában havonta egyszer ülésezett, 2013. március elseje óta összesen 8 alkalommal (illetve egy alkalommal, áprilisban soron kívül). Üléseink alapvető rendeltetése az elnökségi ülések előkészítése volt, továbbá a két elnökségi ülés között a Társaság folyamatos működésének biztosítása. Gyakorlatilag minden elnökségi ülés első napirendi pontja az intéző bizottság beszámolója volt a legutóbbi ülés óta végzett munkáról. Az elnökség érdemi kifogást az IB munkájával szemben nem emelt.

Bizottságaink (felügyelő és etikai bizottság) két módon kapcsolódtak be a munkába: szükség szerint üléseztek, hogy megvitassák a napirenden lévő kérdéseket, de elnökeik rendszeresen meghívást kaptak az intéző bizottság illetve az elnökség üléseire is. Esetenként az elnököket a bizottságok valamelyik tagja helyettesítette. A díjbizottság elnöke pedig a jelen beszámolási időszakban az IB egyik elnökhelyettese, Felházi Sándor tagtársunk volt.

2013 folyamán megtörténtek az előkészületek *Tanárky Sándor* emlékhelyének kialakítására. Király László alelnök ezirányú kezdeményezése kedvező visszhangot váltott ki, Tanárky-díjasaink közül tízen ajánlottak fel különböző összegeket. A HM Társadalmi Kapcsolatok és Háborús Kegyeleti Főosztályával folytatott ismételt levélváltás után leszűkült a

lehetőség a Nemzeti Közszolgálati Egyetem területére. Végül döntés született, hogy az egyetemi könyvtár bejáratánál, a Kiss Károly emléktáblával szimmetrikusan szemben helyezünk el egy hasonló méretű és kivitelezésű emléktáblát. Az emléktáblát megrendeltük, majd február 6-án ünnepélyes keretek között felavattuk és megkoszorúztuk.

Rendszeres évi rutinfeladattá vált, hogy a figyelmetlenségéből vagy más ok miatt nem fizető tagtársainknak névre szólóan levelet írtunk, megkérdezve: továbbra is tagjai kívánnak-e maradni a Hadtudományi Társaságnak. Igaz, az érintetteknek csak kisebb fele válaszolt pozitívan, de ezzel együtt a módszer tisztább helyzetet eredményezett, a jövőben is célszerű élni vele. Tagjaink sorából 2013-ban 104 főt kellett törölnünk. Itt jegyezzük meg, hogy taglétszámunk 2013. december 31-én 539 volt, ebből 61 fő új tag, szakértőink névsorában 72 fő szerepel (ebből öten 2013-ban kapták meg a címet).

Ugyancsak a beszámolási időszakban kezdtünk hozzá komolyan *tagnyilvántartási rendszerünk* régóta esedékes lényegi korszerűsítéséhez. Magyarázatul megjegyezzük, hogy a két évtizedes nyilvántartási rendszer elavult, bármely pillanatban működésképtelenné válhatott volna, a gépi nyilvántartás már nem volt megújítható. Így a korszerűsítés ténylegesen egy új rendszer kialakítását jelenti, amelynek számítógépes háttere teljes mértékben rendelkezésre áll, az adatbázis kialakítása folyamatosan történik.

Végül egy új kezdeményezés is történt a beszámolási időszakban: facebook alapon megkezdtek a Társaság történetének részletes összeállítását.

Együttműködési megállapodások

Hosszú előkészítő munka után 2012 végén aláírtuk a *Nemzeti Közszolgálati Egyetemmel* azt az együttműködési megállapodást, amely intézményesítette a korábban a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemmel megteremtett kapcsolat jogfolytonosságát. Ez a megállapodás leszögezi egyrészt, hogy a Társaság bíróság által bejegyzett telephelye a Hungária körút 9-11, másrészt hogy az egyetem jóváhagyólag tudomásul veszi néhány szakosztályunk működését a megfelelő tanszékek bázisán. Külön bekezdés foglalkozik az MHTT és az egyetem különböző szervei és szervezetei (SVKK, Központi Könyvtár illetve Biztonságpolitikai Szakkollégium) között kötött együttműködési szerződésekkel, különös tekintettel a *Kiss Károly Hadtudományi Klub* tevékenységének biztosítására a könyvtár Tudós Kávézójában.

Egyetlen vonatkozásban nem értük el a 2013-ra meghatározott célunkat: az egyetemmel illetve a Budapest Helyőrségi Dandárral – mint az épületek tulajdonjogával rendelkező alakulattal – nem sikerült aláírni egy formális megállapodást a helyiségek bérletéről, pontosabban a bérlet megfelelő jogi keretbe foglalásáról. Folytatjuk az erre irányuló erőfeszítéseket.

2013 sikeres év volt a partnerekkel aláírt együttműködési megállapodások vonatkozásában. A teljesség igénye nélkül jelezzük, hogy immár ilyen jellegű dokumentum szabályozza és intézményesíti a kapcsolatainkat a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeummal, az MH Összhaderőnemi Parancsnoksággal, a Honvéd Szakszervezettel, a BM Tudományos Tanácsával, 2012 óta a Felderítők Társaságával, 2011 óta a Magyar Rendészettudományi Társasággal. Mindösszesen 16 kétoldalú megállapodásunk létezik jelen pillanatban, ezek szövege a közelmúltban felkerült a honlapunkra is. A 2014. évi munkatervünk elnökség által jóváhagyott változatát megküldtük valamennyi partnerünknek. Amennyiben a küldöttgyűlés változtat a munkaterven, partnereinket természetesen értesítjük a változásokról is.

Mindenekelőtt a *Napjaink hadtudománya* elnevezésű konferencia-sorozatot kell itt megemlíteni, amely 2009-től folyamatosan, évente egy vagy két központi rendezvényünket jelenti. Ezeket a kiemelkedő jelentőségű konferenciákat korábban a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemmel, 2012-től pedig már a Nemzeti Közszolgálati Egyetemmel közösen szerveztük, és mindenkor társszervező az MTA Hadtudományi Bizottsága. 2013-ban elsősorban a *30 év a hadtudomány szolgálatában* elnevezésű, november 28-án megtartott konferenciánk tartozott ebbe a sorba (a sorozat hetedik rendezvénye), amelyet a Kiss Károly Hadtudományi

Klub megalakulásának jubileuma kapcsán szerveztünk, bevonva ezúttal a Biztonságpolitikai Szakkollégiumot is.

A Magyar Hadtudományi Társaság képviselete, megjelenése, szerepvállalása:

2013-ban a korábbi évekhez képest tervezettebben, szervezettebben, a korábbinál több partnerszervezet rendezvényein, elsősorban konferenciáin tudtuk képviselni a Magyar Hadtudományi Társaságot. Ismét csak a teljesség igénye nélkül jelezzük, hogy ott voltunk a Gazdálkodási és Tudományos Társaságok Szövetsége rendezvényein, a Magyar Katonai Jogi és Hadijogi Társaság beszámoló közgyűlésén, az MH Összhaderőnemi Parancsnokság illetve az Antall József Tudásközpont konferenciáján stb. Részt vettünk Bukarestben egy nemzetközi konferencián. Minden alkalommal igyekeztünk aktívan előmozdítani a Társaság ismertségének és elismertségének szintjét.

Az utóbbi években természetessé vált gyakorlat, hogy a Hadtudományi Társaság is a koszorúzó szervek között szerepel a Budai Önkéntes Ezred emlékművénél februárban, a központi Honvéd Emlékműnél május 21-én, a Fiumei úti temetőben, a második világháború magyar áldozatainak emlékművénél szeptember elsején, illetve a Magyarországon elesett – magyar és külföldi – katonák emlékműveinél november elsején, halottak napján. A legújabb megoldási forma szerint közös, a Honvédelmi Minisztérium által biztosított koszorút helyezünk el a honvédséghez kötődő többi társadalmi szervezettel. Ezt a státuszt a jövőben is meg szándékozunk tartani.

A beszámolási időszakban került sor egy tájékoztatásra, amelyet angol nyelven adtunk Társaságunkról a Budapesten akkreditált katonai attaséknak. Mintegy 15 fő volt jelen, akik érdeklődéssel hallgatták a tájékoztatást és több kérdést is megfogalmaztak, amelyeket megválasztunk. Optimális esetben számíthatunk arra, hogy a szomszédos országok hasonló tudományos egyesületei információt kapnak rólunk és esetleg kapcsolatot keresnek velünk.

2011 tavaszán egy régi-új kezdeményezés jelent meg tevékenységeink sorában: a tíz évvel korábban sikeresen kezdődött, de idővel ellaposodott szabadegyetemi előadások mintájára egy új előadás-sorozatot indítottunk *Mindenki hadtudománya* összefoglaló címmel. A szervezés közösen indult meg a 2012-től *Honvéd Kulturális Központ* névre hallgató intézménnyel. A Hadtudományi Társaságra az előadások tartalmi biztosítása, magyarul a témák megválasztása és az előadók kiválasztása hárult. Megállapodtunk együttműködő partnerünkkel, hogy minden hónap második csütörtökjén 17 órakor tartjuk az előadásokat (a nyári hónapok kivételével), a mintegy 50 perces bevezető előadást vita, kérdések, beszélgetés követi.

Az előzetes program megjelenik a Hadtudomány című folyóiratunkban, honlapunkon, a Honvéd Kulturális Központ honlapján, természetesen megküldjük együttműködő partnereinknek. Az előadások népszerűsége töretlen, a korábbi 20-25 főről a hallgatóság létszáma fokozatosan 50 fölé emelkedett. Honlapunkon és a *honvedelem.hu* honlapon minden előadás után rövid beszámoló jelenik meg a mondanivaló legfontosabb összetevőiről.

2013 őszén a következő témák szerepeltek a programban: *Biztonságpolitikai perspektívák 2030-ig*, *A műveleti logisztika időszerű kérdései*, *A harckocsik szerepe a modern hadviselésben*, *A pilóta nélküli repülőgépek katonai alkalmazása*. 2014 januárjában és februárjában is volt előadás (*A katonai és védelmi infrastruktúra illetve Kína, a feltörekvő nagyhatalom*), a további témák a 2014. évi munkatervben szerepelnek.

Megemlíthető az előadás-sorozat kapcsán, hogy a *Ludovika zászlóalj* hallgatói (tiszt-növendékei) szervezett formában, elég nagy számban vesznek részt a rendezvényeken, élvezve a zászlóalj parancsnokságának ez irányú támogatását. A Honvéd Kulturális Központ, mint társszervező különböző kedvezményeket helyezett kilátásba azok részére, akik rendszeresen látogatják az előadásokat. Az alakulat zászlóalj-sorakozóján a Társaság elnöke 2013 októberében okleveleket és jutalom-könyveket adott át néhány tiszt-növendéknek.

Az Alapszabály módosítása

A 2013. március elsején tartott küldöttgyűlésünk két határozata is kötődik az Alapszabály módosításához. Az egyik határozatnak megfelelően sok kisebb-nagyobb módosítást ténylegesen átvezettünk alapdokumentumunk szövegében, ezek közül a leglényegesebbek a korábban éveken át működött „stratégiai bizottság” javaslataihoz illetve a „civil törvény” előírásaihoz kapcsolódtak (utóbbihoz kötődik az önkéntes szerződések teljeskörűen rendezett kérdése). A másik határozat értelmében kellett a beszámolási időszakban megújítanunk szabályzatainkat, mindenekelőtt a Szervezeti és Működési Szabályzatot. Ez a határozat azt is tartalmazta, hogy az összes szabályzónk az Alapszabály mellékletét képezi, és ezek jóváhagyása az *elnökség* hatáskörébe tartozik. Viszont az Alapszabály szövegében – figyelmetlenségből – benne maradt, hogy az SZMSZ és más szabályzók jóváhagyása a *küldöttgyűlés* kizárólagos jogkörébe tartozik.

Nyilvánvaló ellentmondás keletkezett, amelynek feloldására az elnökség a következő megoldást javasolja (lásd 4. sz. határozati javaslat): Az Alapszabályhoz hasonlóan a Társaság Szervezeti és Működési Szabályzatát is a küldöttgyűlés hagyja jóvá, a többi szabályzónk (gazdálkodási szabályzat, Etikai Kódex stb.) képezze az SZMSZ mellékletét, de jóváhagyása kerüljön az elnökség hatáskörébe. A küldöttgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozó teendőket ennek megfelelően kell az Alapszabályban újrafogalmazni.

A 2. sz. határozati javaslat értelmében a küldöttgyűlés elfogadja a pontosított Alapszabályt. Ezen belül kiemelendő a megválasztott tisztségviselőink (IB, FB, EB) mandátumának korlátozása három ciklusra.

A 3. sz. határozati javaslat azt tartalmazza, hogy a küldöttgyűlés jóváhagyja a Magyar Hadtudományi Társaság Szervezeti és Működési Szabályzatát. Ennek kapcsán jelezzük, hogy az SZMSZ szövege tartalmazza a tavalyi tisztújítás előtt hevenyészve összeállított választási szabályzat mondanivalóját is, ezért külön választási szabályzat a mellékleteinek felsorolásában nem szerepel.

Fentieknek megfelelően az Alapszabály kicsit rövidebb lesz és nem lesznek mellékletei, ami megkönnyíti egyrészt a benyújtását az illetékes bírósághoz, másrészt a többi szabályzó esetenként szükségessé váló módosítását (anélkül, hogy az Alapszabályhoz kellene nyúlnunk).

Ugyancsak a fentiek szellemében javasoljuk a küldöttgyűlésnek: járuljon hozzá az egy évvel korábban hozott határozat határidejének módosításához, szabja az elnökség 2014. évi feladatául az SZMSZ összes mellékletének – vagyis minden szabályzónknak – áttekintését és szükség szerinti módosítását, naprakésszé tételét (5. sz. határozati javaslat).

A Hadtudomány

A Társaság életének, működésének és eredményeinek bemutatásában jelentős szerepet tölt be a Magyar Hadtudományi Társaság által 1990-ben alapított, a szerkesztőbizottság (SZB) felügyeletével közreadott *Hadtudomány* című folyóirat, a Társaság fóruma, amely 2013-ban is eredményesen betöltötte funkcióját. A publikációk révén jól mutatja be a Társaság (a tagok és a szakosztályok) elméleti és gyakorlati munkájának eredményeit, a közösség tudományos tevékenységét. A megjelent tanulmányokban kellő arányban helyet kaptak a biztonságpolitikával, a fegyveres küzdelemmel, a nemzetközi missziókkal, a vezetéssel, a felkészítéssel, a védelemgazdasággal, a rendvédelemmel összefüggő témák, és más, a hadtudomány témakörébe tartozó aktuális kérdések.

A folyóirat alapvetően negyedévenként egy-egy nyomtatott, valamint egy, az év folyamán folyamatosan bővülő online lapszámmal megjelenő, független, nyílt, de nem kereskedelmi terjesztésű kiadvány (ISSN 1215-4121). Az elektronikus lapszám azonosítója ISSN 1588-0605.

2013 márciusától kezdődően a *Hadtudomány* a Magyar Hadtudományi Társaság és a Magyar Tudományos Akadémia Hadtudományi Bizottságának közös folyóirataként jelenik meg (a nyomtatott lapszámok esetenként 700 példányban).

A folyóirat rendeltetése a szakosztályok és a tagok, valamint az MTA HB elméleti és gyakorlati munkája eredményeinek bemutatása, a Társaság tudományos életének, tevékenységének reprezentálása. A lap felvállalja a hadtudomány különböző területein és a hadtudománnyal rokon vagy határos tudományterületeken dolgozó szakemberek kutatási eredményeinek közreadását, amelyek kapcsolódnak az ország biztonságához, védelmi felkészítéséhez. A folyóirat lehetőséget nyújt arra, hogy a tudományos munka eredményei a nyilvánosság előtt megmérettessenek. A szerzői kör bővítésére a Társaság minden évben tudományos cikkpályázatot ír ki, melynek díjazott pályaművei a folyóiratban megjelennek. A periodika a honvédelem intézményrendszeréhez, a katonai sajtóhoz kapcsolódóan, más kiadványokkal munkamegosztásban, azokkal együttműködve tesz eleget vállalásainak.

A küldetés végrehajtása érdekében vettünk részt 2013 márciusában a hadtudományhoz kapcsolódó folyóiratok szerkesztőinek az MTA HB által szervezett értekezletén, és teljesítettük az „A” kategóriás minősítés érdekében a következőket: megújítottuk a folyóirat rovatrendjét; átdolgoztuk a szerkesztőség működési szabályzatát; aktualizáltuk a honlapon megjelentetett bemutatkozást és az impresszumot. Az információcsere gyorsítása érdekében az SZB elnöke részt vesz a Sereg Szemle folyóirat szerkesztőbizottsági munkájában.

A *Hadtudomány* 2013-ban két összevont lapszámban 336 oldalon összesen 29 tudományos cikket jelentetett meg. Ezek mellett közreadta a 2012. évi elektronikus lapszámban megjelent cikkek magyar és angol nyelvű kivonatait és kulcsszavait (Abstract). A 2013/3-4. lapszámban megjelent az első félévi (E1) online lapszámban megjelentetett 19 cikk magyar és angol nyelvű kivonata. Az év második felétől új rovatrenddel megjelenő lap E2 online lapszáma 8 cikket tartalmaz. Az év során különszámként került kiadásra *Az éghajlatváltozás és a biztonság összefüggései* című konferencia 37 előadásának anyaga. Az elektronikus kiadásból korlátozott példányszámú nyomtatott kiadvány is készült.

A folyóirat tekintélyét, közkedveltségét jelzi, hogy a folyóirat honlapján 2013 májusa óta működő látogatás-számláló a kiadási példányszám kétszeresét meghaladó megkeresést és letöltést jelez, és ebből száz fölött van a külföldi megkeresés. Szerzői, lektori díjat már jó ideje nem tudunk fizetni, de ennek „negatív hatása” a beérkező közlemények minőségén és mennyiségén nem érzékelhető. A szerzők között megtalálhatók az MTA rendes és levelező tagjai, a tudomány doktorai, PhD és CSc fokozattal rendelkező kutatók, katonák és civilek, műszaki szakemberek és közgazdászok, orvosok és jogászok, doktoranduszok és egyetemi hallgatók, valamint a honvédelmi tárca katonai és politikai vezetői.

A Hadtudomány aktuális lapszámban valamint archívumában fellelhető írások hozzáférhetőek a Társaság honlapján. Visszakereshetőségük megfelel az MTMT követelményeinek. A tanulmányok bekerülnek a Nemzeti Közszerződés Egyetem elektronikus katalógusába, az MTA Könyvtára által jegyzett CEJSH adatbázisba, továbbá az ország több könyvtára által működtetett, Magyar Folyóiratok Tartalomjegyzékeinek Kereshető Adatbázisába (http://matarka.hu/szam_list.php?fsz=591).

Az MHTT elnöksége mindenkinek megköszöni aktív és eredményes közreműködését, különösen a szerzők munkáját, akik tiszteletdíj nélkül is megosztják velünk gondolataikat. Kiemelten köszöntjük az új, fiatal szerzők és olvasók egyre bővülő táborát. Kérjük Társaságunk tagjait, hogy cikkek, tanulmányok írásával továbbra is vegyenek részt folyóiratunk munkájában.

Az internetről

Társaságunk életének és tevékenységének immár elidegeníthetetlen része az internet. Folyóiratunkról sem adhatunk teljeskörű értékelést, ha nem ejtünk szót erről a megjelenési formáról.

Az utóbbi években – azon kívül, hogy a Hadtudomány minden száma maradéktalanul felkerül az internetre – a folyóiratnak már van külön *online* változata: azok az anyagok, amelyek különböző, főleg terjedelmi okok miatt nem jelenhetnek meg nyomtatott formában, az internetes mellékletben látnak napvilágot. Az így megjelentetett anyagok ugyanolyan elbírálás alá esnek, mint a nyomdai formában publikáltak, tehát ugyanúgy lektorálásra kerülnek, vagyis a doktori iskolák kreditrendszerében ugyanannyi kreditponttal értékelhetők. 2013-ban két internetes szám jelent meg, elsősorban a rovatrend átalakítása miatt. Ugyancsak 2013-ban megújítottuk a Hadtudomány internetes számának regisztrációját is.

Ma már internetes archívumunk tartalmazza a folyóirat teljes évfolyamait 1998-tól kezdődően, így könnyen áttekinthetővé és kutathatóvá válik a publikált anyagok döntő hányada. A korábbi évjáratok feldolgozására a szándék megvan, de nincs erre a munkaigényes eljárásra se pénzünk, se kapacitásunk.

Egyre több információt az interneten keresztül juttatunk el tagjainkhoz, a szervezeti egységekhez. Így például jelen beszámoló szövegét az elnökség tagjai e-mail-ben kapták meg az elnökségi ülés előtt. Mostanra kivétel nélkül minden szakosztály, területi egység, klub képes ilyen módon kommunikálni, ami rendkívül leegyszerűsíti, egyúttal meggyorsítja az információk, anyagok eljuttatását. Ráadásul ez igen költségtakarékos megoldás, ami egyáltalán nem megvetendő szempont. Mindazok a megválasztott küldöttek, akiknek az adott szervezeti egység megadta az e-mail címét, szintén elektronikusan kapták meg a beszámolót (a többiek pedig az őket delegáló szervezeti egység útján).

Honlapunkat 2013-ban továbbra is Kovács László tagtársunk tartotta karban, köszönettel vettük alkotó hozzájárulását az eredményes kommunikációhoz. A www.mhht.eu domain-név alatt közvetlenül is megtalálhatók vagyunk, ugyanakkor megtartottuk azt a lehetőséget is, hogy a Nemzeti Közszolgálati Egyetem honlapján keresztül is elérhetnek az érdeklődők. 2014. január elsejétől a webmester funkcióit Németh András elnökhelyettes vette át. Máris történtek lépések és vannak további elképzelések is a honlap megújítására. A tervek szerint az oldal dinamikus tartalomkezelésre optimalizált programozási nyelvre lesz átültetve, ami a könnyebb kezelhetőség mellett lehetőséget teremt új funkciók kialakítására is.

Ugyanakkor látnunk kell: a honlapon csak az olvasható, amit oda felteszünk. Egyelőre – a technikai lehetőség fennállása ellenére – nagyon hézagos a szervezeti egységek programjairól, tervezett rendezvényeiről szóló anyag (bár egyre több szakosztály tervezi, hogy önálló „rovatot” nyit a Társaság honlapján).

Itt tennénk említést egy ismételt kezdeményezésről: ki akarjuk bővíteni az amúgy is megújuló nyilvántartásunkban szereplő adatbázist tagjaink e-mail címeivel is. Úgy gondoljuk, hogy néhány esetben megkönnyítheti, egyszerűbbé teheti az intéző bizottság és a tagság közötti kapcsolattartást, közvetlenebbé teheti az érintkezést a körlevelekben rejlő lehetőségek felhasználása. Azt reméljük, hogy ez az adatsor a szakosztályok vezetése számára is rendkívül hasznos lehet, néhány szakosztálynak már gyakorlati tapasztalatai vannak ezen a téren. A szervezeti egységeket éppen ezért kértük, hogy választott küldötteik neve mellett az e-mail címet is tüntessék fel.

A megújuló adatbázis lehetőséget biztosít majd a tagságról és a szakosztályokról tárolt adatok egyszerű kezelésére, valamint a különböző szempontok szerint való tematikus szűrésre.

Elismerések:

2013-ban is arra törekedtünk, hogy a különféle elismerések igénylése illetve odaítélése ténylegesen az érdemek alapján történjen. A szervezeti egységektől ismételtén kértük és kérni fogjuk a jövőben is, hogy az éves beszámoló elkészítése céljából összehívott rendezvényeik foglaljanak állást az elismerések kérdésében is. Ki más tudná érdemben megítélni, melyik tagtársunk szolgált rá az elismerésre, ha nem az a helyi közösség, ahol a Társaságunk lényegét jelentő tudományos munka folyik? Köszönjük a beszámolókból megfogalmazott javaslatokat (annak, aki ilyeneket leadott), figyelembe vettük/vesszük a Társaság közös javaslatainak elkészítése során.

Mostanra végre teljeskörűen intézményesült a központi elismerésekre történő felterjesztések rendszere, véglegesen kialakultak a formai feltételek. Ennek megfelelően – mint társadalmi szervezetnek – módunkban áll az állami ünnepek alkalmából tagjaink esetében javaslatainkat felterjeszteni a kiegészítő parancsnokságra, ahol előkészítik azokat az elbírálásra (és 50%-nál nagyobb arányban el is fogadják). Az elmúlt évben ilyen módon kaptak miniszteri szintű elismerést Csabai Károly, Pekó József, Teller Tamás, Varga László és Várhegyi István tagtársaink.

A beszámolási időszakban a Belügyminisztérium vonalán is eredményesen folyamodtunk elismerésekért, három tagtársunk kapott tárgyjutalmat (Fórizs Sándor, Szabó Gyula és Szalai Bálint).

A Magyar Hadtudományi Társaság egyik legnagyobb elismerését, a Tanárky-díjat a megalapítása óta eddig minden évben legalább egy személy megkapta kiemelkedő tudományos vagy tudományszervező tevékenysége okán. Még az anyagilag-pénzügyileg legbizonytalanabb években is. A beszámolási időszakban ez az elismerés Kovács Gábor tagtársunkat, a Határőr Szakosztály sok éven át volt elnökét illette meg.

Korponai-díjat kapott 2013-ban Németh András elnökhelyettes, az Elektronikai, Informatikai és Robotikai Szakosztály tagja.

Szabó József tagtársunknak, Társaságunk örökös tagjának és három cikluson át volt elnökének valamint Horváth István tagtársunknak, a Hadtudomány évtizedeken át volt főszerkesztőjének, a szerkesztő bizottság örökös tagjának 85. születésnapja alkalmából egy-egy névre szóló ezüstérmét nyújtottunk át.

Gratulálunk és jó egészséget, további tudományos eredményeket kívánunk a díjazotaknak és elismerésben részesülteknek.

Központi rendezvények

A korábbi évek során meggyökeresedett az a szokás, hogy évente legalább egy kiemelt rendezvényt szervez Társaságunk, általában a Tudomány Ünnepehez kötődően, október-november folyamán.

2013-ban a Kiss Károly Hadtudományi Klub megalapításának 30. évfordulója szolgáltatott alkalmat, hogy megrendezzük – közösen a Nemzeti Közszolgálati Egyetemmel, az MTA Hadtudományi Bizottságával és a Biztonságpolitikai Szakkollégiummal – a *30 év a hadtudomány szolgálatában* című központi rendezvényünket. Az egésznapos konferencián közel százan vettek részt, az évtizedek történetéből pedig egy kis fotókiállítást szerveztünk *30 év, 30 kép* megnevezéssel. A szervezésben nagy segítséget nyújtottak a Biztonságpolitikai Szakkollégium tagjai. A konferenciát megtisztelte részvételével Orosz Zoltán altábornagy, a Honvéd Vezérkar főnökének helyettese, zárómozzanatként pedig megkoszorúztuk Kiss Károly emléktábláját.

A Társaság szakmai-tudományos konferenciáinak témáját mindig a legaktuálisabb, legfontosabb problémakörök közül választjuk, és természetesen az éves tervben szerepeltetjük. Így 2013-ban *a kritikus infrastruktúrát fenyegető veszélyek* volt a témája a másik, gyakor-

latilag a központi rendezvény szintjére emelt konferenciánknak, amelynek szerkesztett anyaga egy külön kiadványban jelent meg.

A Társaság legjelentősebb rendezvényeit – immár szintén hagyományosan – egy vagy két szakosztály „patronálja”, 2013-ban a Biztonságpolitikai, a Nemzetbiztonsági, a Védelemgazdasági és Logisztikai Szakosztályok vállaltak ilyen pluszfeladatot. A közreműködő szakosztályokat köszönet illeti. A *Hadtudomány* aktuális számait részben az adott időszakban megtartott konferencia szerkesztett anyagának megjelentetésére fordítottuk.

Pályázataink

A Magyar Hadtudományi Társaság 2013-ban is meghirdette saját tudományos, jelíges pályázatát. A pályázat meghirdetésének célja a Társaság tagságának aktivizálása, a tudományos tevékenység és mindenekelőtt a tudományos kutatás ösztönzése, publikálásra alkalmas, elsősorban a gyakorlatban is hasznosítható anyagok készítése, a tagság önmegvalósítási lehetőségeinek bővítése volt. A pályázati felhívásra ebben az évben 10 pályamunka érkezett, ami az elmúlt évekhez képest megnyugtató emelkedést jelent.

A pályaműveket, amennyire lehetett, témák szerint csoportosítottuk, és minden dolgot két-két felkért szakértővel bíráltattunk el. Az írásban, előre megadott szempontok szerint elvégzett bíráltatás után a kialakult sorrendet és a díjak odaítélésére kialakított javaslatot az intéző bizottság az elnökség elé terjesztette, amely azt elfogadta. Így egy első, egy második és egy harmadik díjat adtunk ki.

A lebonyolítás során a korábbi években kialakított értékelési módszer kiegyensúlyozott eredményt hozott. A pályázat költségvetési fedezetének biztosítása, a felkérések, szerződések, bírálati okmányok és összesítők kidolgozottsága egyrészt zökkenőmentes munkát tett lehetővé a vezetőség számára, másrészt a bíráló szakértők és a pályázók is fennakadás nélkül megkapták tiszteletdíjukat. A Társaság tudományos pályázata sikeresen lezárult, a benyújtott pályaművek címei, szerzői – a helyezettek kiemelésével – honlapunkon olvashatóak.

Elkészült a 2014. évi pályázati kiírás szövege, amelyet az IB januárban, az elnökség pedig február 7-én jóváhagyott (1. sz. melléklet). A küldöttgyűlést követően a kiírást közzé tesszük a Hadtudományban illetve a honlapon.

2013-ban eredménytelenül pályáztunk egy civil alaphoz, a pályázat lehetővé tett volna további egy központi konferenciát a védelmi szférán belül érvényesülő egyenlő, kiegyensúlyozott bánásmód tárgyában. A pályázat megismétlésére ez év februárjában nyílt mód, az eredmény még nem ismeretes. A Nemzeti Közszolgálati Egyetem pályázati rendszerébe szerény mértékben be tudtunk kapcsolódni, aminek eredményeképpen egy elektronikus különszámot és egy további online kiadványt jelentettünk meg a *klímaváltozás és biztonság* illetve a *kritikus infrastruktúrák* tárgykörben. Ezek az alkalmak a Társaság számára lehetővé tettek egy csekély megtakarítást, ugyanakkor erősítették az együttműködés szálait az egyetemmel.

Anyagi helyzetünk

Röviden át kívánjuk tekinteni anyagi-pénzügyi helyzetünket is, annak ellenére, hogy a 2013. évi mérleg (a pénzügyi beszámoló) valamint a 2014. évi pénzügyi terv önálló tételként szerepel a beszámolók sorában.

A 2013-as évet úgy kezdhette a Társaság, hogy már nem terhelte a 2010-es évet érintő HM-támogatás egy részének visszafizetése, amelyet 2012 év végén sikerült rendeznünk. A beszámolási időszak azonban továbbra is a kihívások éve volt pénzügyi szempontból. Ez volt a második esztendő, amikor a Honvédelmi Minisztérium az előző évekhez képest egy jelentősen csökkentett összeget, évi 3 millió forint biztosított támogatásként. A betervezett pályázatokon elindultunk, azonban a támogatásokat nem sikerült elnyernünk, így a pénzügyi tervben szereplő pályázati bevételeinket nem sikerült biztosítanunk.

Bevételeink 2013-ban – az előző évi pályázati támogatáson kívül – lényegében változatlan forrásokból adódtak. A Honvédelmi Minisztérium támogatása (az említett 3 millió forint, amit a civil, nem kormányzati szervezetek egyikeként kapunk), a tagdíjakból befolyt összeg (közel másfél millió forint), a Honvéd Vezérkar Hadtudományi Alapítványának kamataiból származó támogatás (750.000), a Magyar Tudományos Akadémia által folyóiratunk megjelentetéséhez nyújtott támogatás (900.000), illetve a személyi jövedelemadó felajánlott 1%-ai (megközelítőleg 100.000 forint).

Mind a Honvédelmi Minisztérium, mind az MTA, mind pedig a HVK Hadtudományi Alapítvány kuratóriuma felé az előírt határidőkre elszámoltunk a támogatás felhasználásáról.

Az egyensúly megtartásában egyértelmű jelentőséggel bírt, hogy folyóiratunk immár rendszeresen összevont számai és az internetes megjelenés bővülése jelentős összegek megtakarítását eredményezték. Ezen megtakarítások ellenére azonban továbbra is a Hadtudomány című folyóirat megjelentetése képezi az egyik legnagyobb kiadásunkat. Jelentős tétel az elnök tiszteletdíja, a titkárságvezető javadalmazása illetve a könyvelői szolgáltatás igénybevétele. A Tanárky-díj és általában az elismerések költségei, a postaköltségek, az irodaszerek beszerzése, a Társaság pályázati felhívására beérkezett pályaművek díjazása, bíráltatása voltak azok a tételek, amelyeken szintén nem nagyon lehetett takarékoskodni. Rendszeressé váltak a szervezeti egységek „visszaigénylései” is.

Összességében megállapítható, hogy a 2013-as évet úgy zárhattuk, hogy a Társaság pénzügyi egyensúlyát a körülményekhez képest sikerült fenntartanunk.

A szervezeti élet, a szervezeti egységek

Végleg megszilárdult a Kiss Károly Hadtudományi Klub működési rendje. A korábbi hagyományoknak megfelelően nem rendelkezik önálló tagsággal, a Biztonságpolitikai és a Nemzetbiztonsági Szakosztály, valamint a Biztonságpolitikai Szakkollégium közösen „működtetik”. A klub rendezvényeit az immár hagyományossá vált helyszínen, a Tudós Kávézóban tartják. Erről a megoldásról egyébként háromoldalu megállapodást írtunk alá 2009 novemberében az egyetem könyvtárával és a Biztonságpolitikai Szakkollégiummal.

2013. január elsejével felfüggesztette működését a Vám- és Pénzügyőrségi Szakosztály, amely már hosszabb ideje válságos helyzetbe került. Továbbra sem tud magára találni – a formális újjáalakulás ellenére – a Szárazföldi Műveleti Szakosztály. Mint már említettük, a Hadtörténelmi Szakosztály viszont a legjobb úton halad a megújulás felé. Újra mozgásba lendült a Dél-dunántúli Tagozat, amely komoly tervekkel készül 2014-re, és egy válságos időszak végére pontot téve új életet kezd a Debreceni Tagozat, csak éppen szakosztályként.

Elnökségi üléseink esetenként az első összehívás időpontjában nem határozatképesek, a távolmaradók egy része pedig még azt a fáradságot sem veszi, hogy jelezze a távolmaradás tényét és okát. A beszámolási időszak 5 elnökségi ülése közül csak egy volt határozatképes. A rendszertelen részvételen úgy próbálunk segíteni, hogy most már Alapszabályunk is tartalmazza: az üléseken a szervezeti egységeket az elnök vagy az általa megbízott személy képviseli. Ez sem segít.

Jelezni kívánjuk, hogy az etikai bizottság érintőlegesen már foglalkozott a választott tisztségviselők felelősségével ebben a vonatkozásban is. Az intéző bizottságnak az az álláspontja, hogy erre a kérdésre az elkövetkező időben vissza kell térnünk.

Ismételten felmerülő javaslat, ötlet, igény, hogy a Társaság alakítsa ki és fejlessze kapcsolatait a hasonló külföldi egyesületekkel, társaságokkal, a NATO és az Európai Unió tudományos és kutatási központjaival, szervezeteivel. Tulajdonképpen azonban csak néhány szakosztály (például a Védelemgazdasági vagy a Műszaki szakosztály) szintjén él ilyen kapcsolat. Nemzetközi téren a legfrissebb fejlemény, hogy felvettük a kapcsolatot az AFCEA elnevezésű szervezettel (Fegyveres Erők Híradó és Elektronikai Szövetsége).

Határozottan javult a viszonyunk a Vezérkarral, amely legutóbbi konferenciáinkon már előadóval képviseltette magát Orosz Zoltán altábornagy személyében. A honvédelmi miniszter elvállalta novemberi konferenciánk fővédnöki, a vezérkari főnök pedig a rendezvény védnöki tisztét.

Továbbra sincs élő kapcsolatunk az Országgyűlés Honvédelmi és Rendészeti Bizottságával, bár a Hadtudomány minden számát megkapják a bizottság tagjai (ugyanúgy, mint a HM illetve a Vezérkar vezetői).

Lényegesen jobb a helyzet a Társaságunkhoz hasonló intézményekkel, szervezetekkel, egyesületekkel. Mint arról fentebb beszámoltunk, kibővült az együttműködési megállapodások formáját öltő kapcsolati rendszer, ahogy mondani szokás, most már csak tartalommal kell megtöltenünk ezeket a megállapodásokat.

Jó és sokoldalú a kapcsolatunk a Nemzeti Közszerológiai Egyetemmel. Sok rendezvényt szervezünk közösen, tagjaink révén közvetlenül is kötődünk az egyetem, elsősorban a Hadtudományi és Honvédtiszt-képző Kar tevékenységéhez. Különösen fontos számunkra a közös tevékenység a doktori iskolákkal, amelyek hallgatói számára egyértelmű perspektívát jelent a Hadtudományi Társaság, folyóiratunk pedig szívesen ad helyt publikációinknak. Odafigyelünk az egyetemi tanulmányaikat folytató hallgatókra is, ezen belül is elsősorban a körükből toborzódó Biztonságpolitikai Szakkollégiumra.

2013-ban is folytatódott a szoros együttműködés az MTA Hadtudományi Bizottságával, amit immár jónéhány közösen szervezett, eredményes és színvonalas elméleti-tudományos konferencia fémjelez. Igen nagyra becsüljük ezt a kapcsolatot, amely megerősítheti Társaságunk helyzetét a széles vett tudományos közéletben. Mint fentebb már jeleztük, folyóiratunk ebben az évben vált az MHTT és az MTA HB közös kiadványává.

Legalább nagy vonalakban szót kívánunk ejteni minden szervezeti egységről. Az elnökség beszámolójában is törekszünk arra, aminek érdekében a beszámolási szempontokat a szervezeti egységeknek immár évek óta kiadjuk: hogy összehasonlítható értékelést adjunk a nagyon is különböző egységekről.

Mindjárt előljáróban leszögezzük azt a szomorú tény, hogy néhány szervezeti egység minden erőfeszítésünk ellenére nem adott le beszámolót. Sem határidőre, sem késve, sem mostanáig. Részleteiben:

Belügyi Szakosztály:

A szakosztály 31 fővel működött, létszámuk 2013 folyamán 7 fővel bővült. Egy tag tudományos fokozatot szerzett, neki valamint az új tagoknak emléklapot adtak át. Többen tartottak szakmai előadásokat a szakosztály-üléseken illetve más fórumokon. Jelentős a publikációs aktivitás. A tagság döntő többsége vidéki. Javaslatlalt éltek a „mindenki hadtudománya” rendezvénysorozat témáira vonatkozóan.

Biztonságpolitikai Szakosztály:

A 47 fős szakosztály az egyik legnagyobb szervezeti egység. Rendezvényeit (2013-ban összesen hatot) a Kiss Károly Hadtudományi Klub keretében, a Nemzetbiztonsági Szakosztállyal és a Biztonságpolitikai Szakkollégiummal közösen szervezi. A beszámolási időszakban patronálták a Társaság központi rendezvényét, a *30 év a hadtudomány szolgálatában* című konferenciát. Jellemző vonása tevékenységüknek a fiatalok bevonása. A szakosztály a beszámolási időszak végén új vezetőséget választott.

Civil-katonai Kapcsolatok Szakosztály:

A szakosztály a beszámolási időszakban kritikus helyzetbe került, felmerült a tevékenység felfüggesztésének gondolata is, de erre nem került sor. A szakosztály rendezésben egy szakmai eseményre került sor („*Szimbiózis*” kulturális antropológiai fesztivál), de tagjai bekapcsolódtak más szakmai programokba.

Csata- és Hadszintér-kutató Szakosztály:

A tagság és a vezetőség döntése értelmében a szakosztály összeolvadt a Hadtörténelmi Szakosztállyal.

Debreceni Tagozat:

Február 11-éig beszámolót nem adtak le.

Dél-dunántúli Tagozat:

A Dél-dunántúli Tagozat hosszabb „téli álm” után 2013 szeptemberében új erőre kapott és 10 fővel – elsősorban egyetemi hallgatókkal – újjáalakult. Már a beszámolási időszakban is nyolc előadást szerveztek a „Hadtörténelmi esték” sorozatban, illetve *Expanziós törekvések a nagyhatalmi politikában* címmel kétnapos országos konferenciát rendeztek. *Fejezetek a hadtörténelemből* címmel kiadványsorozatot indítottak, és összeállították a 2014 első félévi rendezvénytervüket is (hét előadás).

Elektronikai, Informatikai és Robotikai Szakosztály:

Taglétszám 46 fő, közülük tízen a Társaság szakértői. A szakosztály élénk tudományos tevékenységet folytatott, többek között megszervezte a *Robothadviselés 13* konferenciát, jelentős a publikációs aktivitás, eredményesen kapcsolódtak be különböző pályázatokba (a Társaság pályázatán Szabó András első helyezést ért el). A tagok közül többen viselnek tisztséget a Társaság bizottságaiban, Németh András kapta 2013-ban a Korponay János-díjat.

Geoinformációs Szakosztály:

Február 11-éig beszámolót nem adtak le.

Haditechnikai Szakosztály:

A szakosztály 2013-ban egy megbeszélést tartott a haditechnika mint szakma általános helyzetéről. A taglétszám 10 fő. A szakosztály részéről érkezett kezdeményezés a kapcsolatfelvételre az AFCEA elnevezésű szervezettel.

Hadtörténelmi Szakosztály:

Hadtörténelmi Szakosztály néven újjáalakult, beolvasztva a korábbi Csata- és Hadszíntér-kutató Szakosztály néhány tagját is. 2014-ben a Társaság egyik központi rendezvényének patronálását vállalta (az első világháború évfordulója).

Határőr Szakosztály:

A szakosztály helyzete 2013-ra elbizonytalanodott, a pécsi tagozat képezheti a megújulás magvát. Egy májusra tervezett konferencia mutathatja meg a jelenlegi szervező munka eredményét.

Hírszerzés-történelmi Szakosztály:

A szakosztály személyes jellegű kutatásokról ad tájékoztatást, a beszámoló a kiadott szempontoknak nem felel meg.

Humánerőforrás-fejlesztési Szakosztály:

Február 11-éig beszámolót nem adtak le.

Katasztrófa- és Polgári Védelmi Szakosztály:

Február 11-éig beszámolót nem adtak le.

Katasztrófa- és Védelem-egészségügyi Szakosztály:

A szakosztály taglétszáma 29 fő, közülük többen is jelenleg vesznek részt doktori képzésben. Ugyancsak többen végeznek tudományos munkát más szervezetekben. A szakosztály 2013-ban egy konferenciát rendezett a sürgősségi ellátásról háborús illetve katasztrófa-helyzetben, együttműködve a Magyar Katona- és Katasztrófa-Orvostani Társasággal. Utóbbival együttműködési megállapodást kezdeményeztek.

Légierő Szakosztály:

A szakosztály évekig hibernált állapotban volt (a beszámoló szóhasználata), de 2012 ősztől igen eredményes megújulási folyamat vette kezdetét. Az ekkori 38 főről a létszám 58 főre emelkedett, a gyarapodás zöme fiatal. A beszámolási időszakban a szakosztály 11 saját rendezvényt szervezett, többségében színvonalas szakmai előadásokat, beszélgetéseket, a részvétel 25-45 fő között váltakozott. Kiemelkedő jelentőségű a hagyományos szolnoki *Repü-*

léstudományi Konferencia. A 2014. évi „mindenki hadtudománya” előadás-sorozathoz kilenc témajavaslatlalt járulnak hozzá, ami különösen elismerésre méltó.

Műszaki Szakosztály:

A szakosztály, amelynek létszáma 36 fő, 2013-ban hat szakmai rendezvényben volt érintett, köztük a *Műszaki Csapatok Napja* vagy a *Nemzetközi Haditechnikai Konferencia* és Kiállítás (Brno). Továbbra is megjelentetik a Műszaki Katonai Közlönyt.

Nemzetbiztonsági Szakosztály:

A szakosztály (létszám 26 fő) 2013-ban is a Biztonságpolitikai Szakosztállyal és a Biztonságpolitikai Szakkollégiummal közösen szervezte tudományos rendezvényeit, összesen hat alkalommal. Patronálták a Társaság központi rendezvényét, a *30 év a hadtudomány szolgálatában* című konferenciát. A szakosztály elnöke egyben az IB tagja.

Szárazföldi Műveleti Szakosztály:

Február 11-éig beszámolót nem adtak le.

Tüzér Szakosztály:

A létszám 27 fő, ebből hatan rendelkeznek a Magyar Hadtudományi Társaság szakértője címmel. A szakosztály 2013-ban két kiemelt rendezvényt szervezett: *A magyar tüzérség 1913-2013* című konferencia és szakmai vetélkedőn 145 fő vett részt, illetve a *Modern haditechnikai eszközök bemutatóján* 82 fő (utóbbi nemzetközi jellegű bemutató volt). További rendezvények: Tüzérlövész-szaki verseny (93 fő) és „Borbála fegyvernemi nap” rendezvény-sorozat (220 fő). A szakosztály munkáját több Kft. támogatja. Megjelentették a Tüzér Figyelő összevont számát.

Védelemgazdasági és Logisztikai Szakosztály:

A szakosztály (37 fő) különösen gazdag programot bonyolított le 2013-ban. Patronálták a Társaság központi rendezvényét, amely *Változások a létfontosságú rendszerek védelmében* címmel került megrendezésre 2013 novemberében és amelynek anyaga megjelent a Társaság kiadványaként (*Fejezetek a kritikus infrastruktúra-védelemből*). Részt vállaltak a „Vadvíz 2013” közös egyetemi gyakorlatból. A katonai logisztika időszerű kérdéseiről közös konferenciát szerveztek az MH Logisztikai Központtal, mintegy 100 fő részvételével. A szakosztály tagjai több nemzetközi konferencián tartottak angol nyelvű előadást, széleskörűen publikálnak (részben idegen nyelven).

Védelmi Infrastruktúra Szakosztály:

Taglétszám 22 fő. A szakosztály három szakmai rendezvényt szervezett (konferencia a létfontosságú infrastruktúra illetve szervezeti és szabályozási változások a rendszerek védelmében témakörben, szakmai látogatás épülő radarbázison), átlag 20 fő részvételével. Bekapcsolódtak a „mindenki hadtudománya” előadás-sorozatba is.

Vegyivédelmi és Környezetbiztonsági Szakosztály:

A szakosztály 23 fővel működik. Igen aktív a nyugdíjas korosztály, az egyetemen dolgozó MHTT-tagok nagyon leterheltek, a fiatalok bevonása a tudományos tevékenységbe akad. 2013-ban egy szakmai rendezvényt szerveztek, közösen a nyugdíjas szervezettel.

Lahner György Haditechnikai Klub:

A klub 2013-ban öt alkalommal szervezett szakmai programot, köztük egy többnapos szakmai kirándulást Krakó körzetébe. A részvétel átlagban 30 fő volt. A klub szerepet vállalt a „mindenki hadtudománya” előadás-sorozat megrendezésében illetve további témákra tett javaslatot.

A téma zárógondolataként szeretnénk emlékeztetni arra, hogy egy nagyon figyelemre méltó kezdeményezést próbáltunk néhány éve a küldöttgyűlésen népszerűsíteni, amely a Biztonságpolitikai Szakosztály ülésén fogalmazódott meg: a megválasztott küldöttek minden szervezeti egység rákövetkező rendezvényén számoljanak be a küldöttgyűlés tapasztalatairól. Sajnos a beszámolókat egyáltalán nem tükrözik ennek a kezdeményezésnek az elterjedését.

Köszönjük a szervezeti egységek vezetőitől és a tagság egészétől az elmúlt időben kapott támogatást. Kívánunk a Társaság minden tagjának eredményes, sikeres tevékenységet az elkövetkező időben is.

A Magyar Hadtudományi Társaság 2014. évi munkaterve

Javasoljuk, hogy a küldöttgyűlés kiindulási alapként fogadja el az alábbiakban megfogalmazott munkatervet, és az intéző bizottság kéri ehhez az elnökség, a felügyelő bizottság és az etikai bizottság támogatását. Felhívjuk a figyelmet, hogy 2014 az évfordulók éve: 100 éve tört ki az első világháború, 65 éve alakult meg a NATO, 25 éve történt (kezdődött) a rendszerváltás, 20 éve csatlakoztunk a Partnerség a Békéért programhoz, 15 éve a NATO-hoz, 10 éve az Európai Unióhoz.

A címben 2014 szerepel, de – mint már jeleztük – körvonalakban a munkaterv meszebbre tekint.

Az éves terv nem tartalmazza a szervezeti egységek által saját hatáskörben tervezett rendezvényeket. Többségük gazdag programot fogalmazott meg a 2014. évre is, ezek egy része felkerül vagy már fel is került a honlapra.

A Magyar Hadtudományi Társaság 2014-ben – mint már évek óta – az alábbi célokból kiindulva alakítja ki munkatervét: egyrészt meg kívánja szilárdítani helyét a magyar tudományos közéletben, folytatva az Alapszabályban meghatározott tevékenységeket, ápolva a több mint két évtizedes hagyományokat, másrészt fenn kívánja tartani a nagyon kényes pénzügyi egyensúlyt.

Természetesen továbbra is meg kívánjuk jelentetni nyomtatott formában a Hadtudomány című folyóiratot, amelynek 2014-ben két összevont számát tervezzük kiadni nyomdai kivitelezésben. Az 1-2. számot márciusban tervezzük megjelentetni, terjedelmének egy részét a küldöttgyűlés határozatainak ismertetésére illetve a nyertes pályázatok publikálására fordítjuk. A 3-4. összevont számot november-decemberben tervezzük kiadni. Minden szám változatlan formában megjelenik a honlapunkon is, továbbá a nyomdai számokhoz egy önálló internetes szám is fog tartozni, amelynek tartalomjegyzéke rezümékkel és kulcsszavakkal, magyar és angol nyelven is valószínűleg a 2015. évi első számban fog megjelenni.

A Tanárky-díj megalapítása óta minden évben lehetőséget találtunk arra, hogy legalább egy, kiemelkedő munkát végző tagtársunkat elismerésben, Tanárky-díjban részesítsük. Így fogunk tenni 2014-ben is. A Korponay-díjat csak akkor fogjuk odaítélni, ha életkorban is megfelelő jelöltre érkezik javaslat. (Megjegyezzük, hogy a Tanárky-emlékhelyre *összegyűlt pénz megmaradt részét* – egyik változatban – arra kívánjuk fordítani, hogy megalakulásunk 25. évfordulóján, 2015-ben kettő Tanárky-díjat adjunk ki.)

2014-re is kiírjuk – a február 7-ei elnökségi ülés jóváhagyása birtokában – a Társaság pályázati felhívását (1. sz. melléklet). A kiírás megjelenik a Hadtudomány 2014/1-2. számában és felkerül a honlapra is. Kérjük a küldöttgyűlés részvevőit, fejtsenek ki jó értelemben vett népszerűsítő-agitációs tevékenységet, hogy minél nagyobb számú pályamű érkezzen be.

Központi rendezvényeink számát a többéves tapasztalatok alapján általában kettőben határoztuk meg. Kiemelt rendezvényeinket 2014-ben – az intéző bizottság és az elnökség állásfoglalása szerint – *az első világháború kitörése 100. évfordulójának* (Debrecen, 2014 szeptember), illetve a következő témák valamelyikének szenteljük: *az aszimmetrikus hadviselés legújabb típusai, a civil és a katonai feladatok összefonódása és komplex értelmezése* vagy *a nukleáris fegyverek hatása a hadviselési elképzelésekre* (2014 november). Nem hagyhatjuk figyelmen kívül a *14. robotikai konferenciát* sem (a szakosztály javaslata alapján). Debreceni rendezvényünket közösen kívánjuk megszervezni a Hadtörténeti Intézet és Múzeummal illetve a Debreceni Egyetemmel, őszi konferenciánkat pedig a bevált gyakorlat szerint a Nemzeti Közszolgálati Egyetem és az MTA Hadtudományi Bizottságának társszervezői közreműködésével.

2015-ben a *Napjaink hadtudománya* konferencia-sorozat két újabb elemét tervezzük megrendezni, a napirenden *az információs hadviselés és a hadtudomány* illetve a 2014-es munkatervből kimaradó témák szerepelnek. 2015 utáni konferenciáink témái között szerepelhetnek a nem halálos fegyverek és a hadtudomány, az energiabiztonság katonai aspektusai, a

klímaváltozás lehetséges katonai vonatkozásai. Visszatérően szerepelhetnek a választott témák között a válságkezelés összefüggései.

A *Mindenki hadtudománya* előadás-sorozat 2014 tavaszán a következő témákat tartalmazza: márciusban *az orosz stratégiai gondolkodás új elemei* (Deák János ny. vezérezredes), áprilisban *a magyarországi politikai pártok és a haderő-átalakítás* (Szenes Zoltán ny. vezérezredes), májusban pedig *az első világháború kitörésének 100. évfordulója* (Kovács Vilmos ezredes). A 2014 őszi program folyamatosan alakul, már több előadásra vannak jelentkezők, sőt túljelentkezés van.

Kívánatos, hogy a Hadtudományi Társaság következő évi illetve több évre szóló programját, a munkatervben feltüntetett feladatokat, rendezvényeket a szakosztályok, tagozatok és klubok a zászlajukra tűzzék, részt vállaljanak a szervezésből, mozgósítsanak a végrehajtásra, egyszóval a központi feladatok kiemelt helyet kapjanak a szervezeti egységek terveiben.

Ugyanezeket az elemeket szerepeltetni kívánjuk és fogjuk a Nemzeti Közszerződési Bizottság és a Honvédelmi Minisztérium éves tudományos terveiben.

Folytatni célszerű azt a gyakorlatot, hogy egy-egy szervezeti egység beszámol az intéző bizottság ülésein saját helyzetéről.

Szakosztályainktól – a megadott szempontok szerint – további javaslatokat várunk a Társaság központi rendezvényére, akár a küldöttgyűlésen is (olyan rendezvényekre, amelyekhez „névét adhatja” a Magyar Hadtudományi Társaság), illetve a *Mindenki hadtudománya* előadásaira.

A szakosztályoknak juttatott pénzügyi keret további fenntartását tervezzük, ez évben változatlanul a befizetett tagdíj 25%-ának mértékében. A keret a következő év január végéig, lényegében a szakosztályi beszámolók elkészítési határidejéig vehető igénybe. Javasoljuk ugyanakkor, hogy azon szervezeti egységek, amelyek nem adtak le beszámolót, a következő évben ne vehessék igénybe ezt a lehetőséget.

Ha erre szükség mutatkozik, 2014-ben ismét korrigálni fogjuk szakértői névsorunkat. A Társaságban viselt tagsági viszonyukat elveszített szakértőket a szakértői névsorból is töröljük, udvarias levelet fognak kapni az elnök aláírásával, amelyben tájékoztatjuk őket a törlés tényéről, kérve egyúttal a szakértői igazolvány visszajuttatását.

A küldöttgyűlés határozatának megfelelően 2014-ben az elnökség megfelelő ütemezésben áttekinti, módosítja, korszerűsíti az SZMSZ mellékleteit képező szabályzókat.

A tervezett elnökségi ülések:

Áprilisban és júniusban: aktuális kérdések, a szervezeti egységek „beszámoltatásának” tapasztalatai, szabályzók felülvizsgálata, a Társaság központi rendezvényeinek előkészítése szerepel a napirenden. Szeptemberben döntünk a Tudomány ünnepe kapcsán átadandó elismerésekről, további szabályzókat korszerűsítünk.

Decemberben a napirenden szereplő kérdések: a pályázati kiírásra beérkezett pályaművek sorrendjének meghatározása, az év lezárása, szempontok a beszámolóhoz. 2015 februárjában a küldöttgyűlés előkészítése, a beszámoló elfogadása lesz napirenden.

Az intéző bizottság a nyári időszak kivételével általában havonta egyszer ülésezik. Bizottságaink (a felügyelő és az etikai bizottság) szükség szerint üléseznek, de elnökeik rendszeresen meghívást kapnak az intéző bizottság illetve az elnökség üléseire (csakúgy, mint örökös tagjaink, illetve a Hadtudomány főszerkesztője).

Javasoljuk, hogy a Társaság vezetői a 2014. évi parlamenti választások után kérjenek lehetőséget és tegyenek bemutató látogatást a HM vezetőinél, a parlament Honvédelmi Bizottságánál, ugyanúgy, ahogy az korábban is rendszeresen megtörtént.

Az MHTT pályázati felhívása a 2014. évre

A Magyar Hadtudományi Társaság elnöksége – a küldöttgyűlés határozata értelmében, a jóváhagyott éves munkatervvel és költségvetési tervvel összhangban – pályázatot hirdet tanulmányok, elemzések megírására.

A pályázat meghirdetésének célja a Társaság tagságának aktivizálása, a tudományos tevékenység és mindenekelőtt a kutatás ösztönzése, publikálásra alkalmas, és elsősorban a gyakorlatban is hasznosítható anyagok készítése, a tagság önmegvalósítási lehetőségeinek bővítése.

A pályázat keretében a következő tudományos illetve kutatási témaköröket tartjuk célszerűnek feldolgozni:

- a hadtudomány fogalmában, tartalmában bekövetkezett változások, az aktuális problémák;
- a biztonság modern értelmezése és aktuális problémái;
- a haderőfejlesztés időszerű kérdései és azok megoldásának lehetőségei;
- az önkéntes tartalékos rendszer kialakításának, működésének kérdései;
- a védelmi illetve stratégiai tervezés, és ezen belül a haderőtervezés aktuális kérdései;
- a missziós küldetések tapasztalatai, jogi feltételrendszere, logisztikai kérdései;
- a háborúval kapcsolatos elméletek változásai a jelenlegi kihívások fényében és ezek gyakorlati megvalósításának kérdései;
- a terrorizmus, a gerilla-hadviselés és az ellenük vívott küzdelemben alkalmazható eljárások, módszerek, eszközök;
- a katonai vezetés időszerű kérdései és eljárásai;
- a logisztika előtt álló feladatok és azok lehetséges megoldásai;
- a haditechnikai és technológiai fejlesztés szükségessége, egyes területek legégetőbb problémái és javaslatok azok megoldására;
- informatika a védelmi szférában;
- a rendvédelem, a katasztrófavédelem és más speciális terület fejlesztésének kérdései;
- a humán erőforrás-gazdálkodás napjainkban és a közeli jövőben;
- a társadalom és a hadsereg – a fegyveres erők demokratikus ellenőrzése;
- az Európai Unió válságkezelési lehetőségei, képességeinek fejlesztése, a magyar érdekek érvényesítése;
- a NATO stratégiai koncepciója illetve partnerségi politikája.

A pályázaton a Társaság tagjai egyénileg, vagy csoportosan vehetnek részt, kifejezetten ezen pályázat céljára készített, eredeti, ebben a formában más helyre be nem nyújtott tanulmányokkal.

A pályázat elsősorban a kiírásban szereplő (esetleg önálló kezdeményezés alapján választott, de a Hadtudományi Társaság illetve szakosztályai profiljába tartozó) téma kidolgozására irányuljon. Lehet komplex jellegű, de foglalkozhat a téma egy-egy részterületével is. A pályázat jelígis, ily módon megőrzi a pályázó személyiségének anonimitását a pályamunka elbírálásának befejezéséig.

Elnyerhető díjak (bruttó):

egy I. díj – 80 ezer Ft.,

egy II. díj – 60 ezer Ft.,

egy III. díj – 40 ezer Ft.

A beérkezettek pályamunkáknak legfeljebb fele díjazható, továbbá a díjak megoszthatóak. Az elnökség az egyes szakmai területek kiemelkedő alkotásait különdíjban részesítheti.

A pályaművek terjedelme ne haladja meg a három szerzői ívet.

A pályamunkák beadási határideje (postabélyegző alapján): 2014. október 15-e.

A jeligével ellátott pályamunkákat két nyomtatott (gépelt) példányban és egy elektronikus adathordozón (CD-n) kell postai úton beküldeni, vagy benyújtani a Társaság titkárságára. Csatolni kell hozzá egy zárt borítékot, amelyen kívül fel kell tüntetni a jeligét, belül pedig a szerzőre vonatkozó adatokat (név, szül. hely, idő, anyja neve, lakcím vagy szolgálati helyének postacíme, a szerző e-mail címe és telefonszáma, adószáma, TAJ száma, nyugdíjas törzsszáma, átutalási számla száma).

A pályaműveket az elnökség által felkért szakértők bírálják el.

A díjazott pályázatok hasznosításáról a Társaság dönt a szerzők egyetértésével. Az arra alkalmas pályázatok – függetlenül a díjazás tényétől – esetleges átdolgozás után a Hadtudomány című folyóiratban is közlésre kerülhetnek. Minden pályamunka – a szerzővel való előzetes egyeztetés után – átadásra kerülhet a hasznosításában érdekelt szervek részére.

A pályázat kiírásának feltételeit, a pályázati rendszer célját, az alkalmazott eljárásokat és más, szükséges tudnivalókat az MHTT elnöksége által jóváhagyott Pályázati rendszer tartalmazza.

Budapest, 2014. február 7.

A Magyar Hadtudományi Társaság elnöksége